

jeg ikke ligger for. Vort Lands hele Beliggenhed er en saadan, at naar der er Tale om Konkurrence med Jernbanerne, bliver det Skibsfarten, som man i saa Henseende maa henvise til. Vi er ikke saa heldigt stillede her i Landet, at vi kan skrue Taksterne op til Tops, thi saa melder Skibsfarten sig som Konkurrent. Anderledes er det i de store Fastlande; der har man langt lettere ved at fastsætte høje Jernbanetakster uden at behøve at tage Hensyn til Konkurrenceen.

Jeg vil sige til de Herrer, som kræver eller synes at kræve saa stærkt, at Statsbanerne skal forrente sig, om ikke i Øjeblikket, saa under normale Forhold, at jeg ønsker at møde de Herrer ved andre Lejligheder, hvor jeg vil bede dem rejse lignende Krav. Jeg kunde godt tænke mig, at de ærede Medlemmer, i alt Fald det ene af dem, maaske allerede har bundet sig til en Udvidelse af Teaterdriften her i København, der skal spilles noget mere Komædie og bygges nyt Teater. Naar Talen er om Underskuddet paa det kongelige Teater, hører jeg ikke de Herrer tale om Balance eller Overkud for Staten, og det er dog en Institution, hvor man med fuld Ret, eller i alt Fald med større Ret end for Statsbanernes Vedkommende, kunde tale derom, thi jeg tør dristigt paa-staa, at Statsbanerne er til adskillig større Nytte for det danske Samfund som Helhed end Teatret paa Kongens Nytorv. Med Hensyn til dette tier de Herrer stille med, at der skal skaffes Balance eller Forrentning — et saadant Krav har jeg aldrig hørt fra nogen af de Herrer. Men det Syn, de Herrer her gør gældende for Statsbanernes Vedkommende, haaber jeg altsaa at møde fra deres Side ogsaa ved andre Lejligheder, og jeg haaber ikke, at den Omstændighed, at der ydes Fribilletter, skal have nogen skadelig Indvirkning paa de Herrer's gode Humør.

Naar vi skal drøfte Spørgsmaalet om Balance for Statsbanerne, vil jeg henvise til, at disse har medført Forøgelse af Statens Indtægter paa andre Omraader. Der er neppe Tvivl om, at Statsbanerne har virket til at forhøje Skatteborgernes Skatteevne Landet over, saaledes at der aldeles sikkert ad den Vej er kommet flere Penge ind i Statskassen, end der vilde være kommet, hvis Statsbanerne ikke havde været der. Ogsaa ad indirekte Vej fører de altsaa øgede Penge ind i Statskassen.

Det foreliggende Lovforslag tilsigter at bøde en Del paa Underskuddet, saaledes

at det bliver mindre, og der stræbes hen imod Balance. Det forekommer mig, at det er det eneste, vi i dette Øjeblik kan gøre. Jeg skal derfor paa mit Partis og egne Vegne anbefale det foreliggende Lovforslag til velvillig Behandling og hurtig Fremme her i Tinget.

Lange: Naar jeg under Forhandlingen om det foreliggende Lovforslag skulde gøre nogle Bemærkninger, vil jeg først betone, at jeg ganske deler den Anskuelse, som fremsattes af det ærede Medlem (Tvede), der talte paa mit Partis Vegne, naar han fremhævede det nødvendige i at gaa til saadanne Takstforhøjelser, at Statsbanernes Regnskaber kan komme til at udvise Balance, og derved vil vi jo komme til betydelig større Takstforhøjelser, end det foreliggende Lovforslag viser. — Jeg skal lige gøre en Bemærkning til det ærede 8de Medlem for 2den Kreds (Poul Christensen), som talte nu. Naar det ærede Medlem udtalte, at der stilles større Krav i Retning af Hurtighed og Komfort til Statsbanerne end til Privatbanerne, vil jeg sige, at jeg synes i og for sig ikke, dette er noget Argument for, at det ogsaa skal være billigere at køre paa Statsbanerne end paa Privatbanerne.

Jeg maa ikke desmindre som Købmand beklage, at det er nødvendigt at gaa til disse store Takstforhøjelser, thi det er jo givet, at de til Dels vil komme til at hvile som en Byrde paa Erhvervslevet. Det er derfor kun ud fra den Betragtning, at ogsaa vi maa anse det for nødvendigt, at der er Balance paa Statsbanernes Regnskaber, at vi med Glæde kan gaa med til dette Lovforslag. Det er jo givet, at der findes en Del Varer, paa hvilke der er saadanne faste Priser, at den, der omsætter Varen, ogsaa maa komme til at bære Takstforhøjelsen, og disse Varers Antal er betydelig forøget i de nuværende Tider, hvor der bliver ansat Maksimalpriser paa mange Varer. I Forhold til det foreliggende Lovforslag kan man dele de Varer, paa hvilke der ansættes Maksimalpriser, i to Grupper. Den ene er den Gruppe, hvor Maksimalprisen er ansat saaledes, at der til Prisen maa lægges Omkostningerne, derunder Fragt, altsaa den Gruppe af Varer, paa hvilke Forbrugerne kan komme til at betale Takstforhøjelsen; den anden er den Gruppe, paa hvilken der er ansat Maksimalpriser, saaledes at Maksimalprisen inkluderer Fragten. Ved disse sidste Varer er det givet, at Takstforhøjelsen vil komme til at